

Mullah 'Alī al-Qārī om istiwā

'Alī al-Ūshī [*Badyi'l Amālī*]:

**Wa Rabbu'l 'arshi fawqa'l 'Arshi lākin
Bilā waṣfi't tamakkuni wa't-tiṣāli**

Og Tronens Herre er på Tronen, men –
Uten egenskapen av 'å ta plass' eller 'å røre' den.

'Alī al-Qārī [*Daw al-Ma'ālī*]:

“Tronens Herre” dvs. Skaperen og Eieren av Tronen. Assosiasjonen er slik som “husets herre” [*rabbu'l bayt*] eller “Jibrīl sin Herre” [*Rabbi Jibrīl*]. Tronen er det største i skapelsen og omfatter alt. Allāh ta'ālā har sagt: “**Ar-Raḥmān har gjort istawā på Tronen**” [20:5].

De senere [*khalaf*] lærdes madh'hab er å forklare istawā'a som underleggelse [*istiylā'a*]. Og det valgte synet til de tidligere [*salaf*] lærde er å ikke forklare det i det hele tatt [*'adamu't ta'wīl*], heller å tro det som det har blitt åpenbart, at det er transcendent [a: utenfor vår forståelse] og ubetinget [*tanzīh*] hvilket opphever sammenligning [*tashbīh*], og å overlate saken [*tafwīd*] til Allāh og Hans Kunnskap om dens betydning. Slik som Imām Mālik (raḥīmahu Allāh) har sagt: “Istawā'a er kjent; dens måte eller mening er ukjent; å spørre om det[s betydning] er kjetteri; og å tro på det er nødvendig” [*al-istawā'a ma'lūm, wa'l kayf maj'hūl, wa's suālu 'anhu bid'ah, wa'l īmānu wājib*].

Dette er også synet til vår Imām al-A'zam [a: Abū Ḥanīfah] (raḥīmahu Allāh) angående dette og alle slike uklare vers og ahadith slik som “hånd”, “øyne”, “ansikt” og andre slike attributter. Ordet “over” [*fawq*] er brukt slik som “**Han er overveldende over sine slaver**” [6:18] eller “**de frykter sin Herre over dem**” [16:50]. Våre eldre forklarte ikke ordet “på” eller “over” [*fawq*] med Storhet eller Opphøydhed slik som de senere lærde gjorde.

Forfatteren [*nāzim*] brukte et synonym for ordet brukt i Koranen for å tilpasse det til den poetiske takten, for så å klargjøre synet ved å skrive det følgende verset: ... *på Tronen, men uten egenskapen av “å ta plass” eller “å røre”*. Altså, det betyr ikke “å hvile” eller aspektet av “å rekke” fordi disse beskrivelsene er utenkelige [*muḥāl*] angående Allāh ta'ālā.

I dette verset ligger også tilbakevisningen av karrāmiyyah og antropomorfistene [*mujassimah*] som tillegger en “retning” [*jihah*] til Allāh ta'ālā. Så karrāmiyyah tillegger en retning i form av høyde til Allāh uten å etablere seg på Tronen [*istiqrār*].

Og antropomorfistene – som er ḥashwiyyah – insisterer på at Allāh ta‘ālā “etablerte seg” [istiqrār] idet de siterer verset og tar dets bokstavelige betydning selv om de ikke har noen bevis for det. Dette er fordi istawā’a har mange betydninger, blant annet overmannelse, underleggelse, kontroll, osv. [al-istīylā'a], slik som poeten [a: den kristne al-Akhtal (d. <110)] sier:

**Qadi'stawā Bishrun ‘ala'l ‘Irāqi
Min ghayri sayfin wa damin mihrāqi**

Bishr har underlagt seg og overmannet Irak,
Uten sverd eller blodutgytelse.

Lignende er når Allāh sier: “og da han nådde sin modenhet, og oppnådde sin styrke” [28:14] hvor istawā’a er brukt til å bety “fullføre” eller “gjøre fullkommen” [tamām, kamāl] og når Allāh sier: “og den kom til ro på fjellet Jūdī” [12:44] der det betyr “slo seg ned” [istiqrār].

Derfor kan man ikke bruke dette som avgjørende bevis når det er mulighet for å ha så mange ulike betydninger.

Hvis noen spør: “Så hva er grunnen til at disse uklare [mutashābihāt] versene er blitt åpenbart?” svarer jeg: Dette er for å vise skapelsens manglende forståelsesevne og maktesløshet og deres begrensede intellekt til å forstå betydningen av deres Herres Guddommelige Tale og for å bevise deres tjenerskap og deres tro. Slik som de fleste kunnskapsrike av dem sier: “Vi tror på det. Alt dette er fra vår Herre.” [3:7]

De overlater saken [tafwīd] til Allāh og tror på det Allāh har ment uten å prøve å forstå betydningen i seg selv. Og dette er den høyeste perfeksjonen en slave kan oppnå. Og dette er det valgte synet blant våre eldre [salaf] og de vendte seg bort fra å beskrive eller forklare betydningen til uklare vers. Derimot de senere [khalaf] lærde valgte å forklare disse versene uten å insistere eller være sikre i påstanden om at det var slik det var ment av den lovpriste Herren.

Tjenerskap [‘ubūdiyyah] er mye større enn tilbedelse; fordi tjenerskap innebærer “å være fornøyd med det Herren gjør” mens tilbedelse er “å gjøre det som kan behage Herren.” Sannelig er Allāhs behag [riḍā] langt større enn handlinger og gjerninger [‘amal]. Dette gjelder til den grad at å gi slipp på riḍā er apostasi – men å gi slipp på handlinger er ulydighet og synd [fisq]. Derfor er det en ende på tilbedelse – det er ingen tilbedelse i livet etter døden, men det er ikke noen ende på tjenerskap [‘ubūdiyyah] i noen av de to verdenene.

Det er krystallklart at de tidligeres madh'hab er den tryggeste og den lærde; mens de senerees madh'hab er utmerket og mer presis [madh'habu's salaf aslam wa a'lam wa madh'hab al-khalaf aḥkam].

Og Allāh ta‘ālā vet best.